

1. Федоров В.И. Инженерная геодезия: Учебник для вузов [Текст] / В.И. Федоров, П.И. Шилов. – 2-е изд., перераб. и доп. – М.: Недра, 2012. – 357 с.
2. Голубкин В.М. Геодезия: Учебник для техникумов [Текст] / В.М. Голубкин, Н.И. Соколова, И.М. Палехин, М.И. Софер. – 3-е изд., перераб. и доп. – М.: Недра, 2005. – 376с., ил.
3. Гнаткович Д.І. Земельна реформа в Україні (Сучасний стан і перспективи) [Текст] / Д.І. Гнаткович. – Львів. 2003.
4. Грюнберг Г.Ю. Картография с основами топографии: Учеб. пособие для студентов пед.ин-тов по спец. «География» [Текст] / Г.Ю. Грюнберг, Н.А. Лапкина, Н.В. Малахов, Е.С. Фельдман; Под. ред. Г.Ю. Грюнберга. – М.: Просвещение, 2011.
5. Кузьмір П.Г. Землеустрій – основи реалізації земельної реформи П.Г. Кузьмір, М.А. Мицай // Землепорядкування в умовах нових форм використання земель. – Зб. наук. праць ЛСГІ. – Львів. – 2012.

УПРАВЛІННЯ ЗЕМЕЛЬНИМИ РЕСУРСАМИ В УМОВАХ РЕФОРМУВАННЯ ЗЕМЕЛЬНОГО РИНКУ

Сенюк І.І. – студентка 4-го курсу спеціальності «Геодезія, картографія та землеустрій»

Ланчинський В. В., – доцент кафедри землеустрою і кадастру ПДАТУ

Сучасна система управління земельними ресурсами носить галузевий характер, хоча і недостатньо збалансована між міністерствами та відомствами, які створюють управління земельними ресурсами відповідно до функцій землі та соціальних, економічних, екологічних та технічних пріоритетів. За радянські часи головну і провідну роль в управлінні земельними ресурсами „взяло” на себе Головне управління землекористування та землеустрою, міністерства сільського господарства. Таке управління землями всіх задовольняло, тому що власність (в тому числі і земля) була народна і контролювало міністерство сільського господарства в основному сільськогосподарські угіддя (рілля, багаторічні насадження, кормові угіддя) як самі головні у сільськогосподарській галузі [3].

На початку 90-х років ХХ сторіччя в Україні була започаткована земельна реформа об'єктом якої були всі землі держави. Тому було створено орган державної виконавчої влади по земельних ресурсах (Держкомзему України) який вирішував не тільки проблеми управління всіма земельними ресурсами, але комплексно вирішував питання організації землекористування, землеустрою та охорони земель всіх категорій [3].

Однак створений державою орган земельних ресурсів не створив нової системи управління земельними ресурсами, що відповідав би вимогам перехідної економіки. Такі дії системи управління земельними ресурсами, як функціонально-галузеве зонування, територіальне планування та впорядкування землекористування, землеустрій, охорона земель, моніторинг та ведення земельного кадастру, Держкомзем України здійснює не в повному обсязі. Вирішуються в основному політичні (фіскальні інтереси), (роздержавлення, паювання) та технічні заходи (поділ земельних ділянок,

оподаткування). Останніми роками практично не проводять земельпорядних робіт із організації території новоутворених агроформувань та фермерських господарств, зі складання планів земельно-господарського устрою в населених пунктах. Роль землеустрою зведено до оформлення рішень, що приймаються відповідними радами у зв'язку з перерозділом, переділом землі, видачею державних актів власникам та землекористувачам. Отже, державний орган по земельних ресурсах, за браком коштів не проводить необхідний землеустрій для реалізації земельної політики [5].

В результаті реформування земельних відносин в Україні (1991 – 2004 рр.) виникла нова складна система приватних, приватно-орендних, колективних і одноосібних землекористувань, які мають різноманітний правовий статус – власність, оренда і т.д. Продовжується перерозподіл земель на території колишніх колективних господарств, з'явилося багато землевласників в особі власників земельних часток (паїв), селянських господарств та орендарів. Все це ускладнило земельні відносини та використання земель сільськогосподарських підприємств, порушило організацію території (сівозміни), що привело до посилення процесів деградації угідь та зменшення родючості ґрунтів [4].

Недоліки реформування земельних відносин і землекористування простежуються як у сфері сільськогосподарського виробництва, так і у самому управлінні земельними ресурсами, особливо на місцевому рівні (сільські, селищні ради, конкретні землекористування). А саме:

- існуючі механізми володіння, користування і розпорядження земельними ресурсами не дозволяють здійснити перехід земельної власності до ефективно господарчих об'єктів;
- недосконала система державних гарантій прав на земельні ділянки та іншу нерухомість обумовлює зниження інтересу інвесторів до вкладень у вітчизняну економіку;
- існують значні недоліки у системі справляння плати за землю, що призводить до суттєвих втрат надходжень до бюджету;
- не здійснюються (через брак коштів) заплановані заходи щодо охорони земель, продовжують розорюватись деградовані схилі землі;
- залишається недосконалим державне управління ресурсами конкретних землекористувань [5].

На сучасному етапі для подолання негативних наслідків земельної реформи слід надати землеустрою більш сучаснішого спрямування в частині перерозподілу земель, впорядкування території адміністративно-територіальних утворень та організації землекористування сільськогосподарських підприємств, еколого-економічного обґрунтування організації угідь і сівозмін. Завдання земельпорядної науки і практики – реформувати способи здійснення землеустрою через використання нових економіко-організаційних та технологічних можливостей для ефективнішого обґрунтування доцільного використання землі як капіталу.

Список використаних джерел

1. Земельний кодекс України : станом на 25 жовтня 2001 року № 2768-III // Відомості Верховної Ради України. – 2002. – № 3. – Ст. 27.

2. Про землеустрій : Закон України: станом на 22 травня 2003 року №858-IV // Відомості Верховної Ради України. – 2003. – № 36. – Ст. 282.
3. Іванишин В.В. Організація виробничої і підприємницької діяльності в сільськогосподарських підприємствах : підруч. для студ. з агарн. і техн. спец. ВНЗ III-IV рівнів акредитації / О. В. Шкільов, В. В. Іванишин. – Кам'янець-Подільський : Медобори-2006, 2014. – 416 с.
4. Іванишин В.В. Ефективність використання орендованих земель та збереження їх родючості : монографія / О. В. Шкільов, М. І. Ібатуллін, А. О. Музиченко, В. В. Іванишин [та ін.]. – К. : Четверта хвиля, 2013. – 224 с.
5. Третьяк А. М. Землепорядне проектування: впорядкування існуючих сільськогосподарських землеволодінь і землекористувань та їх угідь / А. М. Третьяк, В. М. Другак, І. Г. Колганова. – К., 2007. – 246 с.

ВИСОТНІ ГЕОДЕЗИЧНІ МЕРЕЖІ

Скалійчук О.В. – студент 2-го курсу напрямку підготовки “Геодезія, картографія та землеустрій”

Керівник: Погорецька Н. М. – асистент кафедри землеустрою і кадастру ПДАТУ

Висотні геодезичні мережі України поділяються на державні та знімальні.

Висотні державні геодезичні мережі (ДГМ) України встановлюють єдину геодезичну систему висот на території держави. Вони служать висотною основою топографічних знімів усіх масштабів, а також для вирішення різноманітних інженерних, наукових завдань та завдань оборони країни.

Висотні ДГМ України діляться на нівелірні мережі I, II, III і IV класів.

При проектуванні лінії нівелювання дотримуються вимог “Основних положень створення ДГМ України” та інших чинних документів, які регламентують роботи, для яких нівелірні лінії створюються [3].

Лінії нівелювання I і II класів є головною висотною основою України. Вони були прокладені за спеціально розробленими програмами і схемами і призначені для розв’язання таких наукових завдань: вивчення фігури Землі, геодинамічних явищ, сучасних вертикальних рухів земної поверхні та ін.

На території України лінії нівелювання I класу прокладено переважно вздовж автомобільних доріг або залізниць. Довжина найдовшої лінії 1302 км [4].

Нівелірні мережі II класу створюються всередині полігонів I класу окремими лініями або ж системами з вузловими пунктами. Згідно з “Основними положеннями створення Державної геодезичної мережі України”, [4] довжини полігонів II класу не повинні перевищувати 400 км.

Лінії нівелювання III класу прокладаються всередині полігонів II класу так, щоб утворювались полігони з периметром 60–150 км.

Нівелювання IV класу виконується для згущення нівелірних мереж III класу. Нівелірні мережі IV класу можуть утворювати полігони периметром до 50 км у вигляді окремих ліній або систем з вузловими пунктами.